

TAULA RODONA: RESPONSABLES DE MITJANS PÚBLICS A CATALUNYA

La taula rodona, presidida i moderada per Milagros Pérez Oliva, vice- degana del Col·legi de Periodistes de Catalunya, estava formada per sis representants dels mitjans públics de Catalunya: Antoni Vidal, subdirector de RNE; Jordi Joan Català, cap de programes de Catalunya Ràdio; Enric Sopena, director de COM Ràdio; Enric Frigola, director en funcions de TVE a Catalunya; Albert Broggi, director de l'Institut de Comunicació de Barcelona, responsable de l'organisme que porta BTV.

ANTONI VIDAL

Subdirector de RNE

Voldria manifestar l'agraïment de Ràdio Nacional, personificada per mi aquesta tarda al Col·legi de Periodistes, per aquesta oportunitat i per haver-nos convocat a aquesta taula rodona amb un tema cabdal, ja que és el futur de RTVE i naturalment de la resta de mitjans públics.

M'agradaria començar fent una petita reflexió sobre el món de la comunicació. A les acaballes del segle xx, convertida la informació en un bé de primera necessitat, cobra pertinència el famós mite del filòsof Plató. En quin sentit? Jo crec que en gran mesura els homes i dones de la societat digital corren el risc d'anar desenvolupant una percepció limitada a les ombres, reflexos menors d'una realitat molt més complexa que la construïda per nosaltres, entre d'altres. És a dir, pels moderns mitjans de comunicació.

Així com la primera revolució electrònica va suposar una transformació excepcional dels mitjans de comunicació tradicionals, i va fer possible l'hegemonia de la televisió, però amb coexistència amb la ràdio i la premsa escrita; la revolució digital modifica radicalment el mateix concepte

d'informació. Amb la irrupció del multimèdia i la seva vehiculació universal, a través d'Internet, es produirà molt probablement una integració futura de tots els actuals mitjans de comunicació en una gran macroxarxa interactiva. Creditora d'una voracitat incontenible, voracitat que es fa palesa dia a dia, de foma exponencial, Internet necessita alimentar permanentment els seus fluxos i d'aquesta manera processa i distribueix la informació com una mercaderia més. Per tant, subjecta a les lleis inexorables del mercat. Lluny de fer possible una societat més i millor informada, la superabundància d'informació i l'homogeneïtat de continguts empobreixen el missatge final.

En aquest escenari de comunicació, quin és el lloc dels mitjans públics? Hi ha lloc per als mitjans públics? Hauria de ser Internet també, parcialment, un servei públic d'accés gratuït? És precís definir què cal entendre avui per *servei públic*. I si m'ho permeten, una primera aproximació, una primera acotació, podria ser aquesta: cal entendre per *servei públic* la prestació d'una sèrie de serveis d'especial interès per a la comunitat que en termes d'eficàcia no poden ser valorats sobre la base d'una rendibilitat econòmica sinó social. Crec en la capacitat i personalitat dels contertulians i dels companys que tinc al meu costat; podrem anar, al llarg d'aquesta taula rodona, acotant més, definint més aquest concepte de *servei públic*. Però, mentrestant, també voldria afegir alguns aspectes que no són nous en absolut i que crec que són compartits per tots.

Penso que el que no poden fer els mitjans de comunicació públics és intentar continuar desenvolupant un model mimètic del que produeixen els mitjans privats. Ignacio Ramonet fa molt poc en algun dels seus llibres deia, i ho ha reflectit també, que en general s'actua per mimetisme i, per tant, es busca la hiperemocionalitat. Crec que els mitjans públics no són aliens a aquest plantejament veritablement equívoc en allò que és la funció d'arribar al major nombre de ciutadans, però, sobretot, informant amb absoluta veracitat de qualsevol esdeveniment. Per tant, tots hem dit en algun moment, en els mitjans de comunicació figura el debat sobre això, que cal un nou sistema de finançament; un sistema de finançament estable que permeti gestionar els mitjans públics amb eficàcia i amb racionalitat.

Naturalment, el plantejament crec que pot ser compartit per tots, el que s'ha de tractar és la materialització d'això, com es pot articular aquest sistema de finançament públic. És fonamental que els mitjans de comunicació públics tinguin autonomia envers el poder polític. L'autonomia dels mitjans de comunicació públics s'ha de basar en un rebuig del que fins ara ha estat un model de poder dels partits o progovernamental. Hi han influït i hi influeixen els partits polítics, hi influeixen les institucions. En el si dels mitjans públics es produeix i es reproduïx el debat polític; el debat polí-

tic que legítimament s'ha de produir a la Comissió de Control corresponent del Parlament o de la institució que sigui. Però, evidentment, no en un Consell d'Administració que ha de tenir unes altres finalitats i la conformació del qual ha de ser sobre la base de representants de tots els estaments socials, ciutadans i aquesta representació feta per notables.

Qui ha d'escollir aquest Consell d'Administració? Ho podem debatre. Naturalment, no pot funcionar un mitjà de comunicació públic si no hi ha un control democràtic. Enllacem amb la tradició liberal del periodisme, quan es deia que un mitjà de comunicació, en general, sempre ha de ser independent del poder polític i del poder econòmic; doncs, pel que fa als mitjans de comunicació públics, això encara adquireix major força. Els mitjans de comunicació públics han de tenir mecanismes de participació ciutadana. No n'hi ha prou amb aquest Consell d'Administració. La ciutadania hi ha de tenir presència i hi ha de poder influir a través de mecanismes definits. Els mitjans de comunicació no poden ser també aliens, com ja apuntava abans, als nous suports tecnològics, a les noves possibilitats que la tecnologia ofereix per tal que les emissions de ràdios o televisions puguin multiplicar el que és ara l'espectre radioelèctric i, a la vegada, sobretot, afegeixin una característica com és la interactivitat.

Fins ara els mitjans públics, parlo per casa meua i és una crítica assumida, hem funcionat amb una gran mesura i durant molt de temps com si encara hi hagués el monopoli de la televisió o de la ràdio pública en aquest país. Qualsevol funcionament dels mitjans públics ha d'estar encaminat cap al servei de la ciutadania, però, sobretot, cap a una competència legítima amb altres mitjans de comunicació privats.

Si es parla d'aprimar els mitjans de comunicació, d'aprimar RTVE, és cert que la gestió que s'ha dut a terme, vista des de fora, no és la més eficaç, des del punt de vista de la rendibilitat, dels resultats econòmics. No vull reiterar el que tantes vegades s'ha dit, RTVE no ha tingut cap finançament a diferència de la resta de ràdios i televisions europees; cap tipus de finançament llevat d'un endeutament excepcional i d'una petitíssima subvenció, que fa molt poc temps, fa tres anys, que no suposa, naturalment, ni el 15 % del pressupost global del *holding*, del grup.

Podríem definir també quines són les funcions bàsiques dels mitjans públics, ja des del punt de vista del producte, del que es posa en antena, d'allò que veiem a les pantalles dels televisors, i crec que no s'és mai públic quan es diu que, naturalment, a més d'informar, els mitjans públics tenen una especial responsabilitat pel que fa a l'educació, a promoure la cultura, a preservar la memòria històrica, a tenir present què és la tercera edat o la infantesa. Són valors que han de formar part d'un model que hem de conformar entre tots. Crec que només es pot fer amb un debat en

positiu, on participin tots. Quan dic tots, no vull dir només nosaltres, sinó també empresaris dels mitjans privats i representants dels partits polítics. És necessari, el nostre espai és útil i és fonamental perquè hi hagi allò que es diu pluralisme comunicatiu. Sense mitjans públics —si la seva dimensió minvés, com hi ha hagut algunes propostes, o si s'optés per la privatització parcial o completa d'alguns d'aquests mitjans públics—, naturalment el pluralisme, la llibertat, correrien un gran risc. Moltes gràcies.

JORDI JOAN CATALÀ

Cap de programes de Catalunya Ràdio

Bona tarda a tothom. Com abans ha dit la Milagros, la taula rodona no porta títol; i jo he intentat agafar el títol de les jornades en general per provar, si més no, en aquesta primera exposició inicial de centrar una mica el tema de ràdio i televisió públiques al segle XXI; fent atenció principalment, en el món de la ràdio i pensant quin tipus de ràdio volem. És a dir, què és el que comporta, què és el que hi haurà a partir d'ara en una ràdio i televisió públiques, tenint en compte que és el que s'està pensant a Brussel·les, quin tipus de finançament, quins mitjans ens vénen a sobre (els digitals, Internet, etc.).

Pel que fa a la ràdio, la pregunta que em feia era quina ràdio volem com a ràdio pública. Volem una ràdio de servei, una ràdio educativa, volem una ràdio que sigui cultural, pedagògica? Volem una ràdio d'entreteniment? Amb uns elements suficients per no caure en els defectes de la programació comercial, però que també sigui d'entreteniment des de la vessant pública? Volem algun tipus de ràdio especialitzada en diferents aspectes concrets que no es tracten en aquests moments en les diferents emissores? Aquests són uns quants dels elements que podríem posar sobre la taula. A partir d'aquí, podríem parlar de què entenem per *ràdio de servei*.

Què entenem per *servei*? El servei en una ràdio pública és la difusió d'una llengua i una cultura? És intentar aprofundir en el mitjà? És aprofitar un mitjà públic per innovar, fent nous projectes, noves propostes de ràdio, nous formats? Volem fer el que podríem anomenar «una programació no lucrativa»? Seria fer programes que no se senten habitualment en altres emissores comercials, o perquè no són rendibles comercialment o perquè, sovint, són minoritaris. O també per les dues coses.

I a partir d'aquí, volem audiències o contingut? Perquè jo estic en una emissora pública en la qual se'ns exigeix un control estricte dels continguts, però també se'ns exigeixen dades d'audiència, ja que estem en una situació que, si més no, és ambigua en aquest moment en el nostre país. Què és preferible que fem, una programació impecable que no escolti gaire gent o una programació amb concessions a l'audiència, concessions, fins i tot, al purisme de la programació per poder tenir més audiència?

És cert que hi ha banalització en les programacions de les ràdios i televisions públiques? En el tema de les televisions, de moment jo no hi entraré, però en el tema de les ràdios públiques, jo diria que sovint no hi ha banalització, sinó que entrem en formats que són competitius amb altres emissores comercials, però als quals s'intenta donar el segell públic, és a dir, el segell de qualitat i el segell de no arribar fins a un límit que transgredeixen altres tipus d'emissores. I a partir d'aquí, podem pensar si volem una ràdio de servei que sigui estrictament el que podem entendre per una ràdio pública.

Com es finança tot això? Amb un finançament públic? No sé si els governs estan disposats a endeutar-se més o assumir més dèficits. Amb un finançament mixt? Que és el sistema actual, i funciona amb les seves mancances. O amb una proposta que s'ha posat sobre la taula aquests últims dies, que és la del cànon. Té els seus avantatges, si més no. Els impostos específics per a la ràdio i televisió són una possibilitat a tenir molt en compte, que pot aportar solucions importants. El que passa és que totes aquestes propostes de finançament es fan en un moment en què ens arriben textos des de Brussel·les, i m'estic referint a l'Informe Oreja.

En aquests moments, tenim RNE que no té publicitat, però, fins i tot, segons l'informe, és absolutament criticable perquè diuen que poden fer programació comercial amb diners públics. Si nosaltres, que tenim publicitat, també som criticables perquè fem programació comercial amb diners públics i, a sobre, traiem el mercat publicitari a les ràdios i televisions privades, diguem que el ventall és cada vegada més petit. Què ens quedaria? Doncs fer una programació comercial que no tingui res a veure amb la programació de les emissores privades i, a sobre, que es financi amb diner públic, que si ara és un, tal com anirien les coses, suposo que seria el mateix o una miqueta menys.

A partir d'aquí, entrariem en una espiral que gairebé es mossega la cua; perquè si se'ns treu als mitjans públics la injecció privada, no podem fer els mateixos programes que fem ara, sinó amb diner públic; almenys en el cas de les emissores que tenim finançament mixt. Més diner públic

genera dèficit, i no sé, com deia abans, si els governs estan disposats a suportar-ho. Solució: a partir d'aquí, s'ha de fer la mateixa programació amb menys diners; la qual cosa comporta una pèrdua de qualitat i, moltes vegades, una pèrdua d'independència. La qualitat baixa, l'audiència se n'anirà o se'n pot anar cap a altres projectes privats amb més recursos i, llavors, si les emissores privades tenen més audiència, tindran més publicitat, i si hi ha més publicitat, els programes podran tenir més recursos, i si tenen més recursos, augmentarà la diferència entre la programació de les emissores públiques i les privades. Si es produeix tot això, al final parlem gairebé de l'abolició de les emissores públiques o del pas a elements residuals.

Per acabar, jo voldria prendre una posició sobre la situació i dir que en aquests moments el finançament mixt funciona amb problemes, però funciona; i el cànon és potser un dels elements que ens pot aportar més possibilitats. Si més no, és una de les possibilitats més originals que han sortit en els últims temps. No descarto, en absolut, la proposta del cànon, però davant les propostes que es fan a l'Informe Oreja sobre la política audiovisual europea de retallar o anul·lar el finançament privat, aquí sí que voldria mostrar una claríssima excepció que crec que és el nostre cas, i quan dic el nostre cas no em refereixo només a Catalunya Ràdio, sinó al conjunt de les emissores públiques del nostre país. Al nostre país no hi ha cap emissora privada en català que faci la nostra feina. Ni la de la COM ni la nostra, amb la qual cosa nosaltres hem de fer de ràdio pública i de privada. De pública, per garantir uns continguts plurals, i de privada, per garantir audiències perquè es pugui difondre el més important de la nostra cultura i de la nostra llengua. Perquè si ho deixem córrer i entrem en programacions més minoritàries, no arribaríem a tanta gent i no hi hauria ningú que defensés el català a la ràdio amb continguts. Estic parlant sempre de ràdio en català convencional.

En aquests moments, hi ha una altra emissora, que és Ona Girona, que ocupa una franja de territori molt específica i no abasta tot el territori. Jo crec que aquest últim detall és suficient per demanar davant d'aquestes propostes un element diferenciador i demanar que sigui aquest l'element que garanteixi la nostra supervivència amb continguts, potser més comercials, i també la necessitat de diner públic. Aquesta seria una mica la posició que prendria en un primer moment. I després ja entraríem en un debat més a fons.

Bona tarda a tothom. Moltes gràcies a la Societat Catalana de Comunicació i al Col·legi de Periodistes, en primer lloc, per haver organitzat aquestes jornades i, en segon lloc, per haver-me convidat a participar-hi en la meua qualitat de director de COM Ràdio. També moltes gràcies a tots vosaltres per assistir-hi, i espero que es pugui propiciar un diàleg aviat, que serà, sens dubte, útil per a tothom. Jo espero que s'organitzi d'una vegada alguna jornada que es digui: «La ràdio i la televisió privades al segle XXI o XXII, els professionals i les ràdios i televisions privades, els mitjans privats». És a dir, que traslладem el debat públic al privat. És una petició que faig modestament. També la faig reiteradament, per ara sense cap èxit, perquè naturalment se segueix més la moda si es parla de les ràdios i televisions públiques. Entre altres coses, perquè no són moda. No són moda perquè no estan en la sintonia, si se'm permet aquesta expressió, d'allò que podríem dir emfàticament, pensament únic: l'onada neoliberal. Això està en desús. La ràdio i la televisió públiques estan en desús. Està en desús la sanitat pública... i tot el que soni a públic. Per què? Perquè s'ha difós, de manera sistemàtica, ben organitzada, la gran fal·làcia que només el que és privat és eficaç.

Només el que és privat funciona, només el que és privat és competitiu. Només el que és privat ofereix una informació del nostre àmbit, independent i autònoma. Autònoma dels poders polítics. Això ha anat calant en la societat, i ho hem vist i ho hem sentit en algunes de les intervencions, i és notori, públic i sabut, doncs; i sembla que els que hi treballem, o més que els que hi treballem, els que defensem la necessitat d'una ràdio i una televisió públiques fortes en una societat democràtica, siguem poc menys que estranys vestigis d'un passat que s'ha acabat. Aquesta és la teoria. Doncs, aleshores, arriben informes per tot arreu que, com s'acaba de recordar, qüestionen la ràdio i la televisió públiques des del punt de vista del finançament, des del punt de vista de la competitivitat, des del punt de vista que són elements pertorbadors de no se sap què, quina meravella, quina arcàdia feliç.

Recordem el debat de fa deu o quinze anys. I recordem el debat a Espanya i a Catalunya. S'organitzaven els debats; la televisió pública, la televisió privada. Us en recordeu, no? Quina era la tesi fonamental? Fins que no hi hagi televisió privada, no hi haurà llibertat d'expressió plena, en aquest cas a l'Estat espanyol. Tesi: televisió privada igual a llibertat d'expressió; televisió pública igual a opressió. Aquest era el debat que hi havia a la societat i que era defensat per sectors qualificats de líders d'opinió i

d'estratègies de la comunicació. Quan arribi la televisió privada, la gent tindrà molta més capacitat per triar, moltes possibilitats de triar programes diferents, plantejaments informatius contrastats, hi haurà pluralisme. No voldria fer cap crítica a cap televisió privada, però en el seu conjunt podem començar a dir que més enllà d'alguns aspectes, evidentment positius, que ha tingut la irrupció de la televisió privada a Espanya, el que ha aconseguit és la degradació de l'ecosistema televisiu. I el que pot fer l'espectador és veure un programa d'unes qualitats més aviat poc encomiables al costat d'un altre programa de les mateixes característiques que, si prem un botó, li pot sortir en una altra televisió privada. I el que és pitjor, ha contaminat la televisió pública que ha hagut d'entrar en aquesta dèria de la competència per aconseguir audiència, la qual s'ha de tenir present, sinó et pots condemnar a fer una ràdio o una televisió exquisida, però per a estrictes minories. En general, el que podríem dir una televisió d'una certa qualitat, que propiciï una certa reflexió col·lectiva, no dic que hagi desaparegut, però comença a ser un territori comanxe, una cosa estranya, que es programa més aviat a hores minoritàries, lluny del *prime time*; hi ha hagut intents recentíssims de fer programes que fa uns anys tenien un gran èxit, que ara s'emeten en alguna televisió privada, ja que no resisteixen la lluita de les audiències; em refereixo als programes que s'emeten dissabte o diumenge a la nit en alguna televisió privada. Aquests mateixos programes, si els veiéssim ara fa quinze anys, eren *prime time* i tenien unes audiències magnífiques i tothom els comentava l'endemà. Aquests tipus de programa estan patint greus problemes pel que fa a l'audiència i corren el risc de desaparèixer. Per tant, programes d'aquesta mena són una cosa insòlita.

Jo crec que això ens hauria de portar a tots a una certa reflexió, a no caure tant i tant en el parany que alguns, per algunes raons que ja he exposat, s'obstinen a posar, i estenen aquesta demonització del sector públic, que és una perversitat democràtica; la qual cosa no vol dir, des del meu punt de vista, que tot allò que és públic sigui perfecte. És tan imperfecte com el que és privat, però tant, no més.

Pel que fa al finançament, de la mateixa manera que s'exposen a tort i a dret els dèficits i els problemes de finançament de les televisions públiques, l'estatal, les autonòmiques, les municipals, etc., d'aquest país o de qualsevol altre, a veure quan comencen a analitzar el compte de resultats de les televisions privades. Per què hi ha aquest ball d'accionistes que apareixen i desapareixen? Qui paga el final de festa? Perquè algú està pagant la festa. O és que algú es pensa que les televisions privades en aquests país són una font d'ingressos extraordinaris i estan guanyant diners a dojo? Ningú no s'ho planteja. I ens hauríem de preguntar també qui són els propietaris i quins sectors socials tenen accés a la propietat

d'aquestes televisions. Es parla de privat, d'independència. Independència de qui? Dels grans taurons que dominen les televisions privades d'arreu del món? D'empreses que es privatitzen per aconseguir que a través de la televisió privada i de la ràdio privada el poder polític, en aquest cas lligat clarament al poder financer i econòmic, tinguin al seu servei sense el peatge que significa el control democràtic, amb tots els seus defectes. La Comissió de Control Parlamentari o els consells d'administració de les ràdios i televisions públiques? I aquestes empreses que es privatitzen i es dediquen a descobrir unes fonts extraordinàries de beneficis, després resulta que no poden repartir-los entre els seus accionistes. Compren televisions privades, compren ràdios privades i intenten escampar-se per controlar sense la fiscalització i també, hi insisteixo, es produeixen tots els defectes, les manipulacions, els sectarismes dels polítics, etc., de les televisions públiques.

Algú hauria de començar a preguntar-se aquestes coses. Haurem de començar a preguntar-nos aquestes coses perquè si no acabarem tenint unes ràdios i unes televisions públiques per ensenyar-les com un museu, als visitants il·lustres, per a minories cultivades, per a gent que es pugui complaure amb una oferta televisiva i radiofònica només per a unes determinades elits. Mentre que el conjunt de la societat, de la ciutadania, estarà només en mans del sector privat. I repeteixo, en el sector privat hi ha uns quants grups financers, grups econòmics o grans *holdings* internacionals que controlen cada vegada més les ràdios i televisions públiques per tot el món. Estic una mica tip d'haver-nos de defensar des del sector públic com si fóssim no se sap què. Ja està bé, si no acabarem patint tots. És un mal democràtic, si això acaba passant, perquè les radiotelevisions públiques són factors d'equilibri en el conjunt d'unes ràdios, televisions i diaris privats que han d'existir. Però, com a mínim, són factors d'equilibri. I són factors d'equilibri que, al capdavall, estan en mans de la ciutadania.

La ciutadania hauria d'estar present d'alguna manera en les estructures de control democràtic de les ràdios i televisions públiques. Com es fa això? No dic que el sistema actual sigui l'ideal, el dels partits només. Però la ciutadania, com es vertebrava? A través de corporacions? Ens acostem a la democràcia orgànica? Per què aquest sector sí i aquest no? Els col·legis? Qui és la ciutadania? Almenys ara se sap què són i què defensen, si més no, públicament. No em sembla malament, sinó tot el contrari. Com més societat democràtica hi hagi dins de les ràdios i televisions públiques, millor per a tothom, però com es fa? Qui són aquests representants que són triats directament pel poble?

Acabo. A Catalunya, que ho ha dit en Jordi Joan, a més a més, no podem perdre de vista que si no fos per les ràdios públiques, el català en el conjunt de la radiodifusió seria més aviat un element secundari, amb

presències, però secundari. Va ser l'Estat, en una època ja llunyana i moltes vegades ens oblidem d'aquesta dada, va ser el Govern de la UCD qui va posar en marxa la primera ràdio pública en català, Ràdio 4, que realment ha tingut una trajectòria preocupant, però que encara existeix i que va ser la primera ràdio en català. La primera, i continua emetent. Si no arriba a ser després per la corporació catalana en la seva vessant, en aquest cas, radiofònica, no hi hagués hagut la presència forta que hi ha gràcies a Catalunya Ràdio en el seu conjunt d'emissores en català en l'àmbit de la radiodifusió, i és una altra iniciativa també pública, la de l'àmbit de l'Ajuntament, que emet en català; recordem que les ràdios municipals emeten fonamentalment en català des del principi, fa vint anys, i ara en el seu conjunt d'emissores consorciades a través de COM Ràdio és una altra aposta pel català. Jo pregunto: si no hagués estat per aquest factor públic, hi hauria emissores de ràdio en català? Ara diuen que sortiran, van amb una mica de retard. De les televisions, podríem dir el mateix: TV3, Canal 33 i el circuit català de TVE fa molts anys que emeten en català. Les altres fan una certa ornamentació..., de tant en tant també fan alguna cosa en català, però una cosa absolutament residual. Des de Catalunya, a més a més, no podem oblidar aquest factor a l'hora de defensar la ràdio i la televisió pública.

I també ens podríem preguntar, quan parlem de les ràdios privades, si en el conjunt d'Espanya les ràdios privades són privades o altres coses que no són privades. Ahir es va fer públic, com cada tres o quatre mesos, l'Estudi General de Mitjans (EGM). Parlem de les tres grans cadenes privades. La primera és la SER, pel que fa a l'audiència. La SER és una cadena privada i tindrà tots els defectes que se li vulguin adjudicar, tindrà la composició que tingui, però és una cadena estrictament privada. La segona és la COPE. La COPE és privada? L'accionariat és un accionariat que es mou pel que defineix el mercat, que és guanyar diners? Es mou l'Església catòlica per aquest factor? Va fundar Jesucrist una societat anònima per fer ràdio? Per fer ràdio d'aquestes característiques? No parlo de Ràdio Estel ni de Ràdio Vaticano, parlo de la COPE. Parlem del sector privat, privat i resulta que la segona cadena ja no és privada, *stricto sensu*, des del punt de vista del qual estem parlant. La tercera, Onda Cero, pertany a una altra benemèrita institució, com ho és l'Església catòlica per als creients i per a molta gent de bona voluntat. Però jo pregunto, l'ONCE és també una altra societat anònima normal que competeix en el mercat? Pregunto si l'Església catòlica no rep molts i molts diners de l'Estat per acords que poden estar perfectament legitimats. I si l'ONCE no rep també un ajut claríssim, i no és una entitat molt vinculada a l'aparell de l'Estat, tot i que té una funció autònoma i naturalment benemèrita. Convé preguntar-nos aquestes coses. Ara probablement Onda Cero perdrà la propietat en mans de Telefònica. M'hi he referit abans sense citar-la.

No cal que m'estengui més. Això és el mercat. Això és la competència, la gent que guanya i perd diners, que arrisca els seus negocis; aquesta és l'autonomia professional de què parlàvem abans.

ENRIC FRIGOLA

Director en funcions de TVE a Catalunya

Bona nit. Tot i que estic aquí en representació de Televisió Espanyola, el que us diré, i espero fer-ho en poc temps, breument, el que us transmetré són una sèrie de dubtes i reflexions que em preocupen des de fa molts anys. D'alguna manera, em llevo cada dia amb aquestes preocupacions, amb aquests dubtes perquè, d'entrada, us haig de confessar que crec en la televisió pública i crec segurament que ara fa més falta que mai. Aleshores, com que hi crec i crec que fa més falta que mai i em dolen tantes i tantes indefinicions, per això és una qüestió que és una mena de diàleg que tinc amb mi mateix gairebé cada dia i ja m'agradaria tenir-lo amb altra gent, però fins ara no ha estat possible. I fins ara molt poca gent de la meua empresa o d'altres empreses m'han preguntat l'opinió sobre aquests temes ni he estat invitat a manifestar-la. És a dir, fins ara no hi ha hagut en el si de TVE, que jo sàpiga, un gran o petit debat sobre quina havia de ser la definició de televisió pública. I d'altra banda, dels partits polítics tampoc mai ningú se m'ha adreçat en aquest sentit, preguntant-me o demanant-me l'opinió, a veure què en pensava, d'això o d'allò altre.

Jo, últimament, en aquests dos últims anys, m'he dedicat dintre de la televisió molt específicament a la qüestió de nens i joves, que és, com sabeu, un tema en el qual no s'és especialment sensible. He tingut oportunitat de participar en moltes taules rodones i de fer escrits i de participar en molts fòrums, i d'aquests em queixo. Tot això no ha anat més enllà, no he vist que hagi tingut cap repercussió.

Se'm va fer arribar una nota, ahir o abans d'ahir, dient que el tema podria anar sobre quins haurien de ser els canvis per millorar el creixement dels mitjans públics. A mi em sembla que és molt bona la intenció d'aquest enunciat, però abans de parlar del creixement, crec que hauríem de parlar de la definició perquè ara per ara, des del meu punt de vista, si més no a Espanya, de definició no n'hi ha. N'hi ha a altres països del món, però no a tants com la gent es pensa. En aquests moments, està teòricament definit el model de televisió pública al Regne Unit, França, Austràlia,

Nova Zelanda, els Estats Units i Alemanya bàsicament, i a Suïssa, un altre país de la Comunitat Europea, però molt teòricament; perquè després, a l'hora de la veritat, quan un té l'ocasió de viatjar per Europa i veure els canals digitals públics d'aquestes televisions, t'adones que hi ha alguna cosa que tampoc funciona, que grinyola. És a dir, que el model que tenen, que has llegit abans que tenen com a televisió pública, després, a l'hora de la veritat, no és sempre el que es diu.

Jo, personalment, sóc incapaç de preveure com hauria de ser la ràdio i la televisió públiques en els pròxims anys. Entre altres coses perquè diuen els experts en prospectiva que el panorama de la televisió pot canviar molt els pròxims anys, per no dir mesos. Que el model de canals, el model de televisió que hi ha aquí pot ser molt diferent d'aquí a uns anys; de cop i volta, apareixeran molts canals digitals terrestres, en obert; en tindran uns quants les privades i en tindran uns quants també les públiques, i això configurarà un panorama, un punt de vista tècnic que sens dubte repercutirà també en el model que en el seu dia es decideixi que ha de tenir la ràdio i la televisió públiques.

Em centro molt més en la televisió. Ja he dit abans que en molt pocs països del món tenen clar quin és el model que haurien de presentar les seves televisions. En molt pocs països del món, pel que jo sé, hi ha debat sobre aquesta qüestió; parlo d'un debat permanent —que aquesta, des del meu punt de vista, és la clau—, seriós i amb molta participació, amb la participació de molts estaments populars.

A Espanya, sovint els que reclamen una ràdio i televisió més públiques, en el fons, el que moltes vegades ens vénen a dir als que hi treballam, als que tenim una certa responsabilitat en la programació, és que fem un canal de documentals, de concerts, de pel·lícules, de pel·lícules d'art i assaig, d'obres de teatre de difícil assimilació i poc més o menys ens vénen a demanar una Cadena Arte. Sovint aquestes reclamacions són força interessades. Vénen de sectors vinculats a empreses privades i el que es detecta darrere d'aquestes peticions no és ni més ni menys una disminució pel que fa a un tipus de programació atractiva, comercial, perquè el pastís de la publicitat se'n vagi cap a una altra banda.

Una altra qüestió que voldria exposar és que, de vegades, tinc la sensació que, per part de la societat, per part de les associacions de telespectadors, hi ha temes que només es criminalitzen o demonitzen a la televisió o la ràdio públiques, i no pas a la televisió privada. I això, torno al meu món, que ha estat durant dos anys el món infantil, les crítiques que s'han fet a TV3 o TVE per determinades sèries en certes franges infantils no s'han fet mai o s'han fet amb molt poca força a l'empresa privada, Antena 3 o Tele 5. I jo, per aquí, no hi passo.

Hi ha determinats valors, determinades situacions... És tanta la força de la televisió que en determinades situacions jo no admeto de cap de les maneres que es pugui fer aquesta distinció entre pública i privada. En certs temes, o hi juguen totes les televisions, públiques i privades, per més que unes s'alimentin únicament de la publicitat i les altres teòricament no, o si no, no farem res. No passarà res. No solucionariem res si només fossin les televisions públiques les que fessin un determinat tipus de dibuixos animats, molt ecològics, molt solidaris, etc., i les televisions privades fessin un altre tipus d'animació, per exemple *manga* japonesos, que no tots són dolents, però n'hi ha que sí. On, d'altra banda, no veig cap tipus de crítica ni per part de la societat ni d'aquestes associacions de teleespectadors (que n'hi ha de molt dignes, però n'hi ha d'altres que no ho són tant, ja que representen només vint o vint-i-cinc persones).

Segurament, això que deia abans (documentals, concerts, pel·lícules, obres de teatre, cinema d'art i assaig), és televisió pública; però, també segurament, no és l'únic model de televisió pública. Segur que n'hi ha i n'hi hauria d'haver molts altres. Però mai no s'ha fet, que jo sàpiga, en aquest país el gran debat que permeti fixar els paràmetres d'aquest model. Un debat amb la intervenció d'àmbits molt diferents, evidentment de l'àmbit dels professionals i la indústria privada que està darrere de les televisions tant públiques com privades, la societat civil i el poder polític. És complicat coordinar tot això, però per mi és necessari aquest debat, aquest gran debat amb la participació bàsicament d'aquests estaments. Un debat que no s'acabi mai. Jo crec que aquests debats no es poden tancar; nosaltres hem definit un model. Vinga, ara, som-hi, intentem fer-ne la provatura. Jo crec que està bé definir-lo, però que ha d'estar en constant revisió i en constant evolució.

El problema és que fer aquest tipus de televisió, la Cadena Arte, és molt car. Pot ser tant o més car que qualsevol altre. Sembla que la televisió pública no ha de tenir publicitat o n'ha de tenir poca i, aleshores, aquí ve el problema. Els governs tampoc no tenen diners; cada vegada en tenen menys. Si els governs no tenen diners o cada vegada menys, si no pot haver-hi publicitat, si, d'altra banda, la cultura del cànon en aquest país és una cultura antipopular, si fins ara ningú no s'ha atrevit a posar-lo, aleshores no sé com es pot resoldre. Perquè us ben asseguro que fer televisió d'aquesta manera, d'aquestes característiques és molt car. Potser fins i tot més car que fer un altre tipus de televisió.

D'altra banda, jo diria que la societat tampoc no demana amb gaire insistència aquest model de televisió. Sembla que sí, però jo crec que no. A Espanya hi ha dos casos de canals que s'acostarien segurament al model que podríem estar tots d'acord que podria ser el model de televisió pública, per exemple La 2. Potser no tota la programació, però sí mol-

tes franges d'aquesta, i també el Canal 33. Doncs bé, tant La 2 com el Canal 33, en línies generals i globalment, tenen uns índexs d'audiència molt baixos. Baixíssims. Hi són i emeten les mateixes hores, però, aleshores, hi ha una qüestió, i és que el públic... —en el fons tothom diu que mira el Canal 33 i La 2, i això no deu ser ben bé així, perquè els estudis d'audiència diuen exactament tot el contrari.

Podríem entrar en aspectes concrets de com podríem centrar aquest debat, però ho deixo aquí. Pel que fa a TVE, fins ara no hi ha hagut el debat. Jo sé que cada director general que ha entrat, des de fa molts anys, ho ha intentat, n'ha parlat, s'ha dit, però després deu haver resultat molt complicat i difícil. I fins ara, si més no, no s'ha fet. Les declaracions que va fer el nou director de RTVE el dia de la seva presa de possessió, jo crec que indiquen, si més no, un camí cap a un debat d'aquestes característiques o cap a un model d'aquestes característiques. Però d'això fa molt pocs dies i evidentment encara, que jo sàpiga, no s'ha fet res. Moltes gràcies.

ALBERT BROGGI

Director de l'ICB

Jo seré ràpid. Gràcies per convidar-me. Sóc Albert Broggi de BTB. El que faré serà parlar estrictament de televisió. I més aviat fer preguntes que no pas fer explicacions. M'agradaria començar explicant, partint de la constatació del que ha explicat l'Enric, que quan apareixen les televisions privades, la tendència és la davallada de la qualitat i la duplicació, multiplicació de programes molt similars. Jo diria que aquesta és la característica potser més important de tota aquesta avantsala en què estem ficats en aquests moments; que és un procés en què, bàsicament, predominen els interrogants. En la mesura que és un procés bastant complex, que comença per tecnologia, però continua per mercats, continua per audiències; tot això, i, a més, perquè en un procés de transformació és molt difícil definir escenaris a partir de constatacions que no estan massa contrastades, sinó d'algunes idees o algunes tendències que s'apunten.

Jo, aquí, el que voldria fer és apuntar algunes d'aquestes tendències i una mica situar-hi la televisió pública. Bàsicament, el que voldria plantejar, en primer lloc, és que en els últims mesos les coses canvien, i això sembla que és cert. Abans eren les plataformes digitals, sistema de trans-

port via satèl·lit, ara sembla que és el canvi d'analògic a digital per via terrestre. Aquest és un fet que crec que està damunt la taula, que ningú no sap com es produirà, tothom sap que, perquè es tiri endavant, hi ha una sèrie de limitacions molt importants i, després hi ha la necessitat que els mercats s'adeqüin, que està per veure com s'adequaran tots aquests canvis.

En el cas de les plataformes digitals, tothom se n'omplia la boca fa un temps; ningú sap quin és el límit de mercat que poden arribar a capturar les plataformes digitals. Les experiències angleses i el que ens explicava algun informe de la BBC és que no s'arriba massa lluny. Sembla com si l'univers de televisions analògiques que tinguessin capturada quasi el conjunt de l'audiència, pràcticament podríem dir que és un servei universal, arriba pràcticament al 100 % de la població, una televisió analògica. Em sembla que, amb això, no estaria en perill, però sí, en canvi, hi ha un element que hi incideix i que agafa una certa quota de mercat.

Pel que fa al pas d'analògiques a digitals, que estan a punt de començar a produir, no sabem a quina velocitat, som un dels països pioners, després d'Anglaterra, però sembla com si en aquest cas s'anés a obrir el mercat de les televisions dites «generalistes», analògiques. Si és veritat que aquí caben molts més canals, que la limitació fonamental que existia fins aquests moments, que era una limitació clara de la radiofreqüència, es trenca; aleshores està per veure quants canals més hi caben o estan disposats a jugar-hi. El problema de fons és si l'audiència demana molts més canals dels que ja tenim. I, és clar, aquest és un element bàsic.

El tema del cable, que també s'està tirant endavant, està subjecte a una sèrie d'inversions fortes i és evident també que això jugarà com a element important des del punt de vista de la modalització dels sistemes de transport de la imatge. Com quan fas una distància llarga en avió, una mitjana en tren i una curta en cotxe, doncs igual, satèl·lit, analogia, digital i cable, per distància. Tot això ha d'introduir elements de distorsió de tot el que serà aquest mercat.

Des del punt de vista de la demanda, evidentment el tema bàsic és si estem en quatre hores de consum, això augmentarà molt més? No? Quins són els hàbits? El temps de treball disminuirà? Això té una incidència directa sobre la televisió? I sobre el consum de televisió? El que fins ara s'entenia com a béns complementaris culturals, han deixat de ser complementaris? Se'ls està menjant la televisió? És evident que no, però en canvi, el que sí és veritat és que es dediquen cada vegada més hores a la televisió. De tota manera, el problema de fons és sobre la famosa dualització de l'audiència. En termes de tots aquests processos, sembla que porten una proliferació cada vegada més important de canals, amb una

especialització cada vegada més forta d'aquests canals. Està per veure com jugarà aquest procés en el mercat de les televisions tradicionals, generalistes, analògiques, diguem-li com vulguem. S'arribarà a partir d'aquí a un procés de dualització? S'ha de veure que aquest sistema via canals, amb la Internet i el cable, pot portar a una proliferació més gran de canals i de consum d'aquests canals, però a la vegada a un tipus de consum més qualificat d'aquests canals.

Per tant, això serien tendències que aprofundirien encara més la diferència entre el consum clàssic de televisió analògica, que és un tema de comportament sociològic —per exemple, arribar de la feina a les vuit de la tarda, sofà, etc., per tant, audiència passiva—, contra una audiència molt més selectiva, que és capaç de triar, que és capaç de decidir, que comença amb el zàping com a fase de transició, però que continua dintre de les dues instàncies amb l'ordinador i va evolucionant cada vegada d'una manera més clara. Per tant, aquest és un tema important. Aquí tot-hom està d'acord a situar la importància de les televisions públiques, almenys en el model europeu. En el model europeu que no entenc com a model de televisió pública, sinó com a model de mercat. Les televisions públiques continuen fent un paper important, i és lògic que en un procés de transició cap a la situació nova com en el que estem en aquests moments, una televisió com és la pública en la majoria de països europeus, malgrat els processos iniciats, continuï fent un paper molt important. No només des del punt de vista de producció, per tant, en el mercat audiovisual, que és un tema en el qual no entro, sinó també en el mercat d'audiències, el mercat de consum televisiu. Aquí, l'element clau és com hi ha de jugar entre tota aquesta crisi que dèiem. Algú diu que no s'ha discutit. Jo diria que no se n'havia parlat mai, almenys pel que està sortint a *Le Monde* o el que està sortint des de Brussel·les per part de la direcció d'Oreja.

No està malament el que s'està plantejant com a necessitat de definició d'aquest sector públic de l'audiovisual. A França, hi ha un ministre que tira endavant una proposta de llei de finançament i el tira endarrere perquè hi ha una discussió en la qual ha tingut un paper important la premsa. A *Le monde*, en els últims mesos, hi ha hagut posicions molt diverses, des del cànon, passant per l'impost de publicitat de televisions privades, fins a quin és el nivell de manteniment de publicitat i com afecta això dintre del manteniment de les televisions privades, France 1, etc. Aquí hi ha un nivell de reflexió que jo crec que és positiu i que és bo. De tota manera, a mi em sembla que la clau està en l'Informe Oreja, quan ve a dir que allò important és definir un cert nínxol. Fins ara no calia potser, per a les televisions públiques, definir què seràs quan siguis gran. Ara sí que toca, en el sentit que una mica el que es demana és que s'han de definir prè-

viament quins són els programes d'interès públic. I llavors, a partir d'aquí, s'ha de remodelar des del punt de vista d'organització, des del punt de vista de comptabilitat, des del punt de vista de finançament, des del punt de vista de com han de ser aquests tipus de programes. I jo entenc que això és important perquè algunes televisions, potser molt històriques com podria ser la BBC, d'alguna manera incorporen a les seves programacions una certa definició del que entenen com a públic. Jo entenc que en les altres televisions europees això no passa, i, d'aquí, aquesta manera d'anar pel pendent cada vegada més fort, en què s'ha acabat confonent el que és televisió pública i televisió privada; tant des del punt de vista de la informació —és molt difícil distingir moltes vegades què és un informatiu d'una televisió pública i què ho és d'una televisió privada—, com des del punt de vista de l'entreteniment. Exceptuant un determinat tipus de canals, i aquí situaria el Canal 33 i La 2, que són canals que tenen la necessitat d'arribar a una definició de què és allò públic, per seguir.

Aquest és un tema que volia posar sobre la taula; l'altre tema és el del control. És evident que abans, quan hi havia una sola televisió, aquesta estava molt lligada al poder polític. Ara, en aquests moments, pensem també que hi ha no només una certa disgregació des del punt de vista de sectors, de canals, fins i tot, de públic, sinó també des del punt de vista d'amplitud de mercat; es pot parlar de projectes europeus encara que no existeixi *de facto* una televisió europea. I entenc que les televisions europees han de jugar fort, no només expandint-se en mercats de fora, sinó també en els projectes europeus. En els projectes europeus s'està coent com es trenquen, a través de les televisions, aquestes cultures compartimentades que han existit fins ara a Europa. Per tant, entenc que la televisió és una punta de llança i la televisió pública és, en aquest sentit, molt important.

Per tant, tindrà un paper bàsic en el que entendrem com a Europa en els propers anys. I entenc que s'ha de jugar molt fort. Pensem també en les televisions locals, que és del que podria parlar jo amb coneixement de causa, però recordem que les televisions locals tenen una condició molt important, que és que tenen un nínxol molt ben definit. Són les televisions on l'audiència i la programació pràcticament coincideixen. L'objecte i el subjecte de la televisió conflueixen, són el mateix. O sigui, la ciutat i els ciutadans estan a l'altre costat de la pantalla i també estan en la pantalla. I si, a més, aconsegueixes crear mecanismes, instruments de participació, a la vegada fas que aquesta mena de subjecte, que seria l'audiència, participi d'una manera més forta, més clara, amb propostes en el que seria la programació. Per tant, deixo a part les televisions locals perquè tenen un problema menor, en el sentit que tenen definit més clarament el seu nínxol.

L'altre element important, entenc jo, és el control de les televisions. Dèiem precisament que abans les televisions públiques estaven lligades molt directament als partits polítics i a les institucions polítiques. Sí que cal crear instàncies. És un quart poder, és evident, cada vegada queda més clar. Cal crear instàncies de control directament ciutadà, i llavors està per veure com es fa això. De tota manera, entenc que el calc en aquest país és un avenç molt important com a primera instància democràtica, no directament controlada, no immediatament controlada, sí mediatament perquè, en última instància, depèn del Parlament; jo crec que la clau està aquí. No immediatament composta per polítics, per poders polítics, sinó mediatament amb personatges que controlin aquest tipus d'organismes i que a la vegada permetin discutir, debatre, el que s'està fent a les televisions.

DEBAT POSTERIOR A LES INTERVENCIONS

Gairebé totes les intervencions es van fixar en el debat del paradigma de la televisió pública enfront dels reptes que li plantejava, ara i de cara al futur, la competència amb la privada. La primera pregunta llançada a debat feia referència a la possibilitat que existissin altres fórmules de control en les quals hi hagués altres mecanismes de participació consensuada.

El primer a respondre, Antoni Vidal, després de fer una clara denúncia de la manipulació informativa indirecta que no permetia la construcció d'un model creïble de mitjans públics de comunicació va apuntar que, mentre el sector públic seguís depenent d'un model com aquest, mai no es podria defensar democràticament i amb autoritat la pervivència i creixement dels mitjans públics. Alhora, es va preguntar per què no existia a Espanya una autoritat audiovisual, més o menys equivalent a l'existent aquí amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Enric Sopena, al seu torn, va introduir una precisió: creia que el poder mediàtic (públic, privat i «mediopensionista») no era el primer, sinó el segon, i segurament el primer era el poder financer i econòmic. Quant a l'afirmació de Vidal de poder o no defensar un model, Sopena va afegir que creia que parlant en abstracte les coses sempre quedaven bé, que cadascú defensaria el que defensaria, i ho continuaria fent, amb tots els seus defectes, però que calia contextualitzar per saber en quin espai es desenvolupaven les ràdios públiques i privades, i quines eren les possibles alter-

natives. Si aquest model fos tan injustificable i indefensable, ningú no hi creuria i, en canvi, les audiències de TVE o TV3 semblaven demostrar el contrari. O els ciutadans no tenien cap mena de sentit o és que aquests models oferien coses que sí valien la pena i estaven bé, i eren creïbles.

Enric Sopena va dir també que el Consell de l'Audiovisual era un pas molt positiu però encara insuficient, tot i que era millor això que no pas no tenir res, com passava a nivell d'Espanya. I, finalment, quant al control, va defensar la necessitat que existís una fórmula que anés més enllà dels partits polítics, que aquests no fossin els únics, però que no se'n prescindís tampoc perquè, com va apuntar Antoni Vidal, la legitimitat corresponia als partits polítics com a expressió de la sobirania de la ciutadania. Per la seva banda, Albert Broggi va defensar també el Consell de l'Audiovisual de Catalunya pel que representava, com a instància democràtica que no està immediatament lligada a l'aparell polític, i va dir que creia que l'esforç havia d'anar precisament cap a aquesta tendència: crear instàncies democràtiques no directament implicades en el joc polític.

Seguint amb el debat sobre quin tipus de govern haurien de tenir els mitjans públics, Jordi Joan Català va proposar, a títol personal, un possible comandament per part de les ràdios i televisions públiques d'un Consell d'Administració format pels partits polítics i en el qual també tingués un pes específic el Consell de l'Audiovisual que, en aquest cas, sí que podria estar representat per alguns estaments socials. Matisant una intervenció del públic (Ramon Espuny) que considerava un mal argument el de l'audiència com a criteri únic d'elecció i que, salvant totes les distàncies, també a l'època de Franco TVE tenia molta audiència, Català va afegir que no era cap bestiesa defensar que les ràdios i televisions públiques no devien funcionar tan malament perquè tenien força audiència si es tenia en compte una petita diferència: en temps de Franco només hi havia una televisió, però ara es podia escollir entre unes quantes més i, si entre totes, unes persones triaven la televisió pública (ja sigui estatal o catalana) devia ser per algun motiu.

El mateix Ramon Espuny va voler que quedés clara la importància que tenia per als professionals el nomenament del director general. Segons va dir, el debat no era Consell de l'Audiovisual o Parlament perquè aquí encara el nomenava el Govern, i això tenia uns efectes perversos que contaminaven tota la línia de comandament fins a l'últim cap de secció. Una altra manera de vulnerar bastant l'esperit de la llei que parla de professionals capacitats era que alguns Consells d'Administració estiguessin plens de persones que eren els caps de premsa o els secretaris d'organització de determinats partits polítics. Finalment, quant als consells assessors, el mateix professor Perales havia recordat que, com a mínim a RTVE, n'hi havia un que preveia la participació social, però que no s'havia impulsat

enlloc, només hi havia els territorials, i en altres llocs, com la CCRTV, n'hi havia però amb molt poques competències. Per tot plegat, Espuny va apuntar el fet que era evident que la representació popular en aquest final de segle no acabava amb la representació dels partits polítics, sinó que, discutint, i amb els problemes que òbviament crearia, es podia obrir la porta als professionals, als sindicats, als experts i als consumidors.

Bona part de les darreres intervencions es van centrar en el tema que el control que no era polític sinó econòmic, és a dir, que molts cops el control dels continguts venia de la mà de grans multinacionals que també solien ser les que invertien més diners en publicitat. Antoni Vidal es va interrogar sobre quin havia de ser el sistema de finançament dels mitjans públics. «Actualment», apuntava seguint les reflexions anteriors d'Enric Sopena sobre el poder, «el pensament únic és el poder mediàtic i el poder econòmic en una simbiosi tremenda, que determina i condiona en gran mesura el poder polític i aquest és condicionat pel poder econòmic i pel poder mediàtic». Des del públic, Xavier Sitjà compartia la necessitat de la independència (no de l'autonomia) dels mitjans de comunicació públics dels polítics, i aquesta volguda independència topava amb dos problemes: la política i la publicitat; constantment es podien viure els dos tipus de censura: l'econòmica i la política. Segons ell, «el problema és la independència professional a l'hora de discernir què és notícia i què no ho és, i fer uns informatius que siguin realment d'interès general, no d'interès dels partits o dels governs. Per això, un dels drames són les quotes, que fan que els polítics, quan parlen de pluralisme, ho interpretin com els minuts, no com el dret que parlin uns o altres o que parlin les minories. Si quan parlem d'independència», segons Sitjà, «parlem de la capacitat del periodista, com a professional, com a persona que té un ofici, al qual se suposa una honestedat per actuar davant d'una informació i ser capaç de discernir què és important i què no ho és, què es dóna i què no es dóna, el problema és la influència política aconseguida gràcies a l'accés directe dels polítics a través dels seus mecanismes de propaganda, de comunicació i de relacions públiques».